

Bergsonovo se shvaćanje veoma približilo katolicizmu, ali ono nije prodrlo u unutarnju njegovu veličinu. Filozofski je Bergsonov rad bio od koristi mnogima drugima i ne da se osporiti njegov pozitivan jak upliv na vraćanje k unutrašnjosti čovjeka, pod uplivom toga filozofskog rada. Značajka trijezna i ozbiljna mislioca ostat će mu kao trajna oznaka u povijesti ljudskog umovanja.

Prof. A. Ž.

MJEŠOVITI BRAKOVI NAŠIH GRKOKATOLIKA. Odredbe Kodeksa kanonskog prava od god. 1917/18. u pogledu oblika sklapanja braka sadržane u kk. 1094. i sll. obvezuju grkokatolike samo onda, kada brak sklapaju s katolikom latinskog obreda (vd. k. 1099 § 1, 3), t. j. kada sklapaju obredno mješoviti brak. Kada grkokatolici sklapaju brak između sebe ili s nekatolikom, onda ih te odredbe ne vežu. No naše grkokatolike, pripadnike križevačke biskupije obvezuju počam od 1. siječnja 1933. godine odredbe dekreta S. C. Conc. Ne temere, od 2. aug. 1907., jer je taj dekret na molbu pok. vladike Njaradija protegnut dekretom S. C. Orient., Iteratis precibus, od 4. juna 1932. na sve vjernike rusinskog obreda u cijeloj biskupiji križevačkoj. (Vd. Eparhijski Vjesnik, Križevci, 1932. str. 11). U dekretu se kaže: »Sanctitas Sua, preces benigne accipiens, voluit statuta praefati decreti »Ne temere« extendi ac vim habere in tota dioecesi Crisiensi, id est pro fidelibus ritus rutheni in Jugoslavia commorantibus, et praesens decretum edendum iussit.«

»Tali modo decretum »Ne temere« ad praefatam dioecesim Crisensem extensum, id est ad fideles graeco-catholicos Jugoslaviae, vim suam exercet seu vigere incipiet a die 1-a Januarii a. 1933.«

Kako se odredbe dekreta Ne temere u glavnom podudaraju s onima u Kodeksu kanonskog prava, a napose je propisano (nr. XI § 2), da je katolička crkvena (kanonska) forma obvezatna za valjanost i kod mješovitih brakova, to je počam od 1. I. 1933. nevaljan brak, što ga sklopi grkokatolik pripadnik križevačke biskupije izvan katoličke Crkve. Zato valjanost braka, što ga je grkokatolička osoba sklopila n. pr. u grčkoistočnoj (pravoslavnoj) crkvi, ovisi o tom, da li ga je sklopila prije ili poslije 1. siječnja 1933.: ako ga je sklopila prije, brak se mora smatrati valjanim, a ako ga je sklopila poslije (t. j. 1. siječnja 1933. ili kasnije), onda je nevaljan.

Dr Fr. Herman

VIŠEKратно UŽIVANJE MESA NA DANE SAMOGA POSTA. Postavljeno je pitanje: da li neobvezani na post s razloga što još nemaju godina, ili što su ispričani zbog bolesti, ili što ih od posta oslobađa naporan rad — mogu slobodno dnevno više puta uživati mrsna jela na dane, kad je slobodno jesti meso j e d a m p u t do sita? Radi se dakle o posnim danima,

kad je osim mliječnih jela dozvoljeno uživanje i mesa («dies solius ieiunii»). Osim toga se pitanje tiče onih, koji nisu obvezani na post bilo s kojega od naprijed navedenih razloga.

Odgovor: smiju uživati meso toliko puta na dan, koliko puta uzimaju jelo. Nisu naime obvezani na post (ili za neobdržavanje posta imaju dostatan ispričavajući razlog), dakle ne moraju postiti i mogu više puta na dan jesti do sita. K tomu: mogu jesti meso više puta, jer je po pretpostavci dan u koji je dozvoljeno jesti meso. Tako je pitanje riješila S. Paenit. još 27. V. 1863., a ponovila je to svoje rješenje 16. III. 1882. i 24. II. 1919. (Gury-Tummolo-Jorio, Comp. theol. mor. I, 503).

Unatoč toga jasnoga stava postavljeno je kod nas u jednoj biskupiji pitanje: smije li se to slobodno saopćiti onima kojih se tiče? Da li se možda treba držati tako, da to znade samo ispovjednik za svoje ravnanje kad mu se vjernik potuži na prekršaj, a da toga samim vjernicima ne treba priopćavati za njihov postupak? Čak: da li pojedini svećenici imaju tako postupati u praksi i prešućivati vjernicima ovu olahkotnu okolnost, ako se n. pr. biskupu Ordinariju gornje rješenje S. Paenit. ne sviđa?

Odgovor: Nema razloga, da svećenici svojim vjernicima otvoreno ne odgovaraju na postavljeno pitanje. Bolje je da im jasno odgovore, jer na taj način spriječavaju stvaranje skrupuloznih savjesti, napose kod omladine.

Prof. A. Ž.

